

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. VI. Pecata fallere umbratica boni alicujus specie, quod purum & liquidum est in solo Deo: in furto autem se dilexisse falsam libertatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

Sallust. de
conjur.
Catil.

diderit? Nam & de quo dictum est vecordi, & nimis crudeli homine, quod *gratuito potius malus atque crudelis erat*, prædicta est tamen causa, *ne per ocium, inquit, torpesceret manus aut animus*. Quare id quoque? cur ita? Ut scilicet illa exercitatione scelerum, capta urbe, honores, imperia, divitias assequeretur: & careret metu legum, & difficultate rerum, propter inopiam rei familiaris, & conscientiam scelerum. Nec ipse igitur Catilina amavit facinora sua, sed utique aliud, cuius causa illa faciebat.

V. S. V. S.

Salutare & intimo cordi insculpendum suggerit principium, *Habent hæc ima delectationes, & pulchra sunt & decora, hinc tentatio, hinc concupiscentia, hinc ruina. Evades, si cogitabis & credes, quod addit S. D. sed non sicut Deus meus, qui fecit omnia, sed præ bonis superioribus & opibus beatificis, abjecta & jacentia. Placeant creature, sed infra creatorem, & non abducent à Creatore.*

C A P. VI.

Peccata fallere umbraticâ boni alicujus specie, quod purum & liquidum est in solo Deo: in furto autem se dilexisse falsam libertatem.

I. **Q**uid ergo miser in te amavi, ô furtum meum, ô facinus illud meum nocturnum, sextidecimi anni ætatis meæ? Non enim pulchrum eras, cum furtum esses; aut vero aliquid es, ut loquar ad te? Pulchra erant poma illa, quæ furati sumus: quoniam,

quoniam creatura tua erant, pulcherrime omnium, creator omnium, Deus bone, Deus summum bonum, & bonum verum meum. Pulchra erant illa poma, sed non ipsa concupivit anima mea miserabilis. Erat enim mihi meliorum copia: illa autem decerpsi, tantum ut furarer. Nam decerpta projecit, & epulatus inde solam iniquitatem, qua latabar fruens. Nam & si quid illorum pomorum intravit in os meum, condimentum ibi facinus erat. Et nunc Domine Deus meus quæro, quid me in furto delectaverit? Et ecce species nulla est; non dico sicut in æquitate atque prudentia, sed neque sicut in mente hominis atque memoria, & sensibus, & vegetante vita. Neque sicut speciosa sunt sidera & decora locis suis, & terra & mare plena foetibus, qui succedunt nascendo decedentibus. Non saltem, ut est quædam defectiva species, & umbratica vitiis fallentibus.

2. Nam & superbia celsitudinem imitatur: cum tu sis unus super omnia Deus excelsus. Et ambitio quid nisi honores quærit & gloriam: cum tu sis præ cunctis honorandus, unus & gloriosus in æternum? Et sævitia potestatum timeri vult: quis autem timendus, nisi unus Deus? Deus: cujus potestati eripi, aut subtrahi quid, quando, aut ubi, aut quò, vel à quo potest? Et blanditiæ lascivientium amari volunt; sed neque blandius est aliquid tua charitate: nec amatur quicquam salubrius, quam illa præ cunctis formosa & luminosa veritas tua. Et curiositas affectare videtur studium scientiæ: cum tu omnia summe noveris. Ignorantia quoque

quoque ipsa atque stultitia, simplicitatis & innocentia nomine tegitur: quia te simplicius quicquam non reperitur; quid autem te innocentius, quandoquidem opera tua malis inimica sunt? Et ignavia, quasi quietem appetit: quæ vero quies certa præter Dominum? Luxuria satietatem atq; abundantiam se cupit vocari: tu tamen es plenitudo, & indeficiens copia incorruptibilis suavitatis. Effusio, liberalitatis obtendit umbram: sed bonorum omnium largitor affluentissimus tu es. Avaritia, multa possidere vult, & tu possides omnia. Invidia de excellentia litigat: quid te excellentius? Ira, vindictam quærit: te justius quis vindicat? Timor, insolita & repentina exhorrescit, rebus quæ amantur adversantia, dum præcavet securitati: tibi enim quid insolitum, quid repentinum? aut quis à te separat, quod diligis? aut ubi, nisi apud te, firma securitas? Tristitia, rebus amissis contabescit, quibus se oblectabat cupiditas, quia ita sibi nollet, sicut tibi auferri nihil potest.

3. Ita fornicatur anima, cum avertitur abs te, & quærit extra te ea, quæ pura & liquida non invenit, nisi cum redit ad te. *b* Perverse te imitantur omnes, qui longe se à te faciunt, & extollunt se adversum te. Sed etiam sic te imitando, *c* indicant creatorem te esse omnis naturæ: & ideo non esse, quò à te omnino recedatur. Quid ergo in illo furto ego dilexi, & in quo Dominum meum vel vitiose atque perverse imitatus sum? An libuit facere contra legem, saltem *d* fallacia, quia potentatu non poteram: ut mancam libertatem captivus imitarer, faci-
ciendo

ciendo impune quod non liceret, tenebrosa omnipotentia similitudine ?

N O T Æ.

- a *Epulatus inde solam iniquitatem*) id est, delectatus non pomorum esu, sed legis transgressione. Aliqui legunt : *sola iniquitate*, aliqui *epulatus* jungunt cum *projeçi*, minus commode, ut sentio.
- b *Perverse te imitantur*) quærendo gloriam, vindictam, potestatem judicandi, soli Deo debitam, juxta illud ; *Gloriam meam alteri non dabo. Mihi vindicta, ego retribuam. Nolite judicare*, cum Deus sit imitandus in iis solum, quæ nobis conveniunt, & eo modo, quo conveniunt.
- c *Indicant Creatorem te esse*) quia actus peccati est entitas quadam vitalis valde mirabilis, participans adeoque repræsentans perfectiones divinas, & secundum esse physicum, pendens à generali concursu divino ; etsi secundum esse morale, ut ab homine libere & contra legem fit, à Deo non fit volitus, sed solum permissus.
- d *Fallaciâ, quia potentatu non poteram*) ex fallaci libertate, non vera potestate aut potentia peccat malitia ; leges enim transgredi illicitum est : & posse peccare infirmæ mutabilitatis est, non potentia. *Recte quippe Deus omnipotens dicitur, qui tamen mori, & falli, & mentiri non potest, &c. Quod si ei accideret, nequaquam esset omnipotens. Unde quædam non potest, quia omnipotens est*, ait alibi S. D.

Isai. 42. 3.

Rom. 12.

19.

Matt. 7. 1.

Leff. 1. 14.

de perfe&

div. c. 3.

n. 59.

lib. 5. de

civ. c. 10.

& lib. 22.

c. 25.

V S V S.

- I. Continet hoc caput materiam utilissimæ meditationis ad inflammandum amorem Dei adversus omnium vitiorum incentiva. Demonstrat enim S. D. omnia bona, quorum specie ad peccandum allicimur, in Deo meliora reperiri. Sic ergo concupiscentias malas elide : *Bonum est, quod quero ; sed hoc ipsum in Deo meo est, & infinites melius in ipso est. Ille prohibet, ne hoc bono jam, & tali modo utar. Obtemperabo, & differam desiderium meum : donec in celo, & isto, & omnibus aliis bonis fruatur in ipso summo bono. Iuvabit autem pro singulis tentationibus, singula remedia ex hoc capite petere,*